

Додаток
до проєкту рішення 56 сесії
Менської міської ради
8 скликання
19 грудня 2024 р № ____

**ПРОГРАМА
СОЦІАЛЬНОГО І ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
МЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2025 РІК**

**м. Мена
2024**

Зміст

Вступ	3
I. Аналіз економічного і соціального розвитку Менської міської територіальної громади у 2024 році.....	4
1. Економіка в громаді.....	4
2. Соціальний захист, охорона здоров'я.....	5
3. Земельні ресурси, сільське господарство, екологія.....	7
4. Житлово-комунальна сфера.....	8
5. Містобудування, архітектура.....	9
6. Цивільний захист.....	10
7. Освітня сфера.....	10
8. Культура, туризм та молодіжний напрямок.....	12
9. Цифровізація.....	12
10. Фізична культура та спорт.....	13
II. Джерела фінансування Програми.....	13
III. Моніторинг та оцінка результативності реалізації Програми.....	14

Додаток 1. Паспорт Програми соціального і економічного розвитку Менської міської територіальної громади на 2025 рік

Додаток 2. Перелік місцевих цільових Програм, які передбачається фінансувати у 2025 році

Додаток 3. Додаток 1. Пріоритетні об'єкти, які доцільно фінансувати із залученням коштів державного, місцевих бюджетів, коштів інвесторів та благодійної допомоги у 2025 році

Вступ

Програма соціального і економічного розвитку Менської міської ТГ на 2025 рік (далі за текстом Програма) розроблена з урахуванням законів, положень та інших документів державного планування, а саме:

- Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»;
- Закону України «Про засади державної регіональної політики»;
- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року №621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєкту державного бюджету» (зі змінами та доповненнями);
- інших нормативно - актів, виданих Президентом України та Кабінетом Міністрів України.

Головні пріоритети Програми узгоджені із Стратегією розвитку Менської міської територіальної громади на 2025-2027 роки та Стратегією сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року, а також враховують глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року, визначені ООН.

Реалізація програмних завдань на 2025 рік має забезпечити вирішення ряду проблем в економіці і соціальній сфері, динамічний соціально-економічний розвиток територіальної громади, покращення якості життя людей, подолання бідності та соціальних дисбалансів.

Фінансування передбачених Програмою заходів буде здійснюватися:

- кошти місцевого бюджету;
- субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів міжнародних фінансових організацій;
- коштів інвесторів.

I. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ МЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У 2024 році

Менська територіальна громада розташована в північній території України, на півночі Чернігівської області, в Корюківському районі, недалеко (70-90 км) від кордону з Білорусією та Росією. Відстань до центру району – 31 км, області – 69 км, Києва – 208 км.

З півдня на північ громади проходить ділянка залізничної лінії з станціями в Мені та Макошино. Через громаду проходять автомобільні шляхи «Чернігів – Новгород-Сіверський» (і далі до кордону з Росією) та «Чернігів – Семенівка» і «Чернігів – Корюківка».

Площа громади 1026,1 км², з яких біля 78% - землі сільськогосподарського призначення, ліси займають - 9% території.

Територія громади розташована в долині річки Десна, притоки Дніпра. Поверхневі води представлені річками Десна та Мена і мережею ставків і озер, їх сумарна площа – біля 3.137,5 гектарів.

До складу громади входить 39 населених пунктів (одне місто, одне селище, 37 сіл), які формують 17 старостинських округів, з загальною кількістю мешканців 25119 мешканців (на 1 січня 2024 року). Адміністративним центром громади є місто Мена з населенням 10716 мешканців. Мена є головним адміністративним, економічним та туристичним центром громади. Всі інші населені пункти громади – переважно мають сільськогосподарський характер.

Юридичною основою та представницьким органом громади є Менська міська рада, що діє відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

1. Економіка в громаді

Основним економічним ресурсом громади є земля, більша частина якої - чорнозем. Це площі, придатні для великомасштабного сільськогосподарського виробництва (загальна площа сільськогосподарських угідь становить 82 891,1 га). Унікальність ґрунтів полягає в їхній вологості завдяки сприятливому клімату (наявність малих річок та озер).

Станом на початок 2024 року у громаді були зареєстровані 414 юридична особа та 912 фізичних осіб-підприємців (ФОП). Основними галузями економіки Менської територіальної громади, які створюють значні обсяги зайнятості, виробництва та доданої вартості, є сільське господарство (117 зареєстрованих підприємств на початок 2024 року), переробна промисловість (24 суб'єкти) та торгівля (19 юридичних осіб та 519 фізичних осіб-підприємців).

Сільськогосподарські підприємства громади в основному спеціалізуються на вирощуванні зернових і олійних культур, зберіганні зерна, а також розведенні м'ясної та молочної худоби. Ці підприємства є ключовими роботодавцями громади:

- у вирощуванні зернових, бобових і олійних культур: ТОВ «Мена – Авангард», ТОВ «ДП Зернятко», ТОВ «Агроресурс-2006», ТОВ «Куковицьке», СТОВ «Олстас-льон»;

- у тваринництві (велика рогата худоба, свині): ТОВ «Мена-Авангард» та фермерське господарство «Бутенко».

Важливу роль у створенні робочих місць відіграють промислові підприємства: ТОВ «Нептун» - виробництво безалкогольних напоїв і мінеральних вод; АТ «Мена ПАК» - виробництво гофрованого паперу та картону; ТОВ «БК «Волмакс» - будівництво житлових і нежитлових будівель, ПРАТ «ШРБУ №82» - будівництво доріг і автострад.

Таблиця 1. Найбільші платники податків до бюджету громади, 2023 р., млн. грн

Назва підприємства, установи, організації	Сплачено, млн. грн			
	ПДФО	Акциз	Плата за землю	Податок на нерухомість
ТОВ "МЕНА-АВАНГАРД"	7,11	0,00	0,19	0,05
ТОВ "ДП ЗЕРНЯТКО"	6,19	0,00	0,91	0,05
КНП "МЕНСЬКА МІСЬКА ЛІКАРНЯ"	4,54	0,00	0,00	0,00
МБК №91	3,87	0,00	0,00	0,00
ТОВ "Куковицьке"	2,64	0,00	1,00	0,01
АТ "МЕНА ПАК"	1,83	0,00	0,11	0,00
ТОВ "НЕПТУН"	1,70	0,00	0,20	0,13

Основними джерелами доходу мешканців громади є робота в торгівлі, сільському господарстві, освіті, органах місцевого самоврядування, промисловості та послугах.

У вересні 2024 року було обрано керуючу компанію індустриального парку «Менський». Переможцем конкурсу з вибору керуючої компанії індустриального парку «Менський» стала будівельна компанія «ВОЛМАКС», з якою укладено угоду на 30 років. Це тривале партнерство створює можливості для стабільного розвитку індустриального парку, який має стати важливим економічним центром в Чернігівській області та відкрити нові можливості для Менської громади. Основні напрями діяльності індустриального парку згідно бізнес-плану будуть зосереджені на переробці сільськогосподарської продукції. Серед іншого планується виробництво олії та макаронних виробів, консервування овочів та фруктів тощо – це перспективні галузі, які можуть забезпечити стабільне економічне зростання нашого регіону та сприяти розвитку місцевого агросектору.

2. Охорона здоров'я та соціальний захист населення

Мережа закладів охорони здоров'я у Менській громаді складається з 2 закладів – КНП «Менський Центр первинної медико-санітарної допомоги» та КНП «Менська міська лікарня» Менської міської ради Менської міської лікарні. Також функціонує екстренна медична допомога, яке є структурним підрозділом обласного КНП: всього є чотири бригади - у м. Мена, селищі Макошине, с. Бірківка, с. Стольне. Дві бригади у сільських населених пунктах утримуються за кошти місцевого бюджету.

У складі КНП «Менський Центр первинної медико-санітарної допомоги» 5 структурних підрозділів, а саме:

- 1) Менська лікарська амбулаторія;
- 2) Макошинська лікарська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- 3) Березнянська лікарська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- 4) Стольненська сільська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- 5) Бірківська сільська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини.

Найбільшою проблемою в первинній медичній допомозі на даний час є дефіцит кваліфікованих кадрів, зокрема лікарів.

КНП «Менська міська лікарня» на початок 2024 року мала договори з НСЗУ за Програмою медичних гарантій на 17 пакетів медичних послуг. Наразі дуже гостро стоїть потреба у забезпеченні кваліфікованими медичними кадрами (лікар-терапевт, лікар-невропатолог, фізичний терапевт, ерготерапевт).

Є потреби в заходах з підвищення енергоефективності будівель медичної сфери в громаді. Менська лікарня є найбільш енергозатратним об'єктом у громаді. На оплату електроенергії закладу в рік з місцевого бюджету витрачається 2,5 млн гривень. Частково компенсувати витрати допоможе сонячна електростанція, встановлена завдяки перемозі громади у грантовому конкурсі «Відновлювана енергетика для стійкої України», що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального міністерства економіки та захисту клімату ФРН.

Також для Менської лікарні є потреба у додатковому матеріально-технічному забезпеченні, в першу чергу це відеоендоскопічна стійка в комплекті з відеогастроскопом, монітором, відеопроцесором, освітлювачем, кисневий концентратор 20л/хв, сучасна стоматологічна установка - 2 шт, апарат безконтактного вимірювання внутрішньоочного тиску.

Соціальні послуги в Менській громаді надаються двома установами: Комунальною установою «Менський територіальний центр надання соціальних послуг» та Комунальною установою «Менський міський центр соціальних служб».

Територіальний центр обслуговує осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, хворих на невиліковні хвороби та тих, хто перебуває в складних життєвих обставинах через безробіття, стихійні лиха, збройні конфлікти або тимчасову окупацію. Центр працює з внутрішньо переміщеними особами та здійснює надання гуманітарної допомоги у співпраці з благодійними організаціями. Менський територіальний центр надання соціальних послуг складається з наступних відділень: відділення соціальної допомоги вдома, відділення денного перебування, відділення організації надання адресної натуральної допомоги, відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання. У зв'язку з необхідністю поліпшення умов проживання та обслуговування осіб, які перебувають на стаціонарному догляді, є кілька важливих проблем, які потребують вирішення, зокрема необхідність реконструкції фасаду відділення

стаціонарного догляду, потреба у капітальному ремонті кухні у відділенні стаціонарного догляду, придбання сучасного обладнання для кухні.

Комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради (далі – Центр) – установа, що проводить соціальну роботу з сім'ями/особами, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах і надає їм соціальні послуги; надає послуги з перевезення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю з захворюваннями опорно-рухового апарату та іншими захворюваннями, які пересуваються за допомогою технічних засобів реабілітації та інших маломобільних груп населення у разі, якщо такі особи не мають в особистому користуванні та в користуванні законних представників автомобілів. В установі є кілька важливих проблем, що потребують вирішення для забезпечення доступності та комфортних умов для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а саме: необхідно провести реконструкцію входів, будівництво санвузлів і душових, створити “Кімнату кризового реагування” та придбати автомобіль для “Соціального таксі”.

3. Земельні ресурси, сільське господарство, екологія

Практично вся територія Менської громади має ґрунтовий покрив, який характеризується опідзоленими ґрунтами переважно на лесових породах та лучно-чорноземними ґрунтами. Унікальність ґрунтів полягає в їхній вологості завдяки сприятливому клімату (наявність малих річок та озер). Це дозволяє вести інтенсивне сільське господарство, сприяє вирощуванню різноманітних культур. Наявність водних (9% території громади) та лісових (3% території громади) ресурсів, відносно екологічне благополуччя створюють сприятливі умови для розвитку на теренах Менської громади сфери оздоровлення та рекреації.

Загальна площа земель Менської громади складає 102 775,47 га, з яких 82 891,15 га — землі сільськогосподарського призначення, 2 617,24 га — забудовані землі.

Також, на території громади знаходиться низка заповідників загальнодержавного та місцевого значення, а також пам'ятки природи та заповідні території місцевого значення:

- парк дендрологічного типу із системою ставків в селі Стольне;
- зоологічний заказник національного значення «Комаретський» (515 га) та заказник місцевого значення «Чамарове» (572,6 га);
- гідрологічні заказники місцевого значення «Блиствівське» (400 га), «Киселівське» (162 га), «Конохове» (54 га), «Круча» (117 га), «Штани» (363 га), «Кут» (77,2 га);
- ландшафтний заказник місцевого значення «Макошинський» (1060 га);
- ландшафтний заказник місцевого значення «Лопата» (92 га);
- заповідні території: урочища «Макошине» (126 га) та «Стольненське» (1075 га);
- пам'ятки природи місцевого значення: урочища «Бурімка» (5 га) та «Лош» (5 га), озера «Тихе» (6 га), «Гайтан» (5 га) та «Топильне» (10 га).

У 2025 році планується продовжити вирішення проблеми закріплення за лісокористувачами всіх лісів, що обліковуються в землях державної власності і не надані в користування, а також збільшити лісистість та покращити якісну структуру лісових насаджень на території громади, зокрема заліснення берегових смуг водойм, малопродуктивних та порушених земель, а також створення захисних лісопосадок вздовж автомобільних доріг.

Для боротьби з карантинним бур'яном амброзією полинолистого розроблено Програму боротьби з ним на 2024-2028 роки, спрямовану на зменшення негативного впливу цього алергену.

На території Менської міської територіальної громади протікає 16 річок та налічується більше 50 площинних водних об'єктів (озера, ставки, водосховища, технологічні водойми). Останнім часом спостерігається інтенсивне евтрофування, яке призводить до посилення процесів «цвітіння», заростання та замулення водних об'єктів. Через густі зарості водної рослинності, зменшується проточність водного об'єкта, знижується вміст розчинного кисню у воді, що призводить до збіднення біорізноманіття водної екосистеми (гине риба та інші організми), призводить до забруднення місць відпочинку. Найкращим варіантом боротьби із заростанням водних об'єктів, стане використання сучасної установки класу амфібії із додатковим обладнанням у комплекті (орієнтовна вартість установки 9,5 млн. грн).

4. Житлово-комунальна сфера

У Менській громаді налічується 108 багатоквартирних будинків з 1834 квартирами, з яких 48 будинків знаходяться в старостинських округах.

Більша частина житлового фонду приватизована, але через старіння будівель виникає потреба у значних капіталовкладеннях для їх утримання та ремонту. У місті Мена є 40,982 км водопровідних мереж та 10,870 км каналізації, які обслуговує ТОВ «Менський комунальник». Окрім міста, централізоване водопостачання охоплює ще 8 населених пунктів громади. Проблемними залишаються деякі мережі у селах Величківка, Ліски та Бірківка. Загальна довжина водопровідної мережі в місті Мена становить 48,05 км, а каналізаційної мережі - 12,815 км. У Мені дві частини міста не забезпечені водою. Загалом у громаді налічується близько 17,6 тис. домогосподарств; 3,8 тис. забезпечуються централізованим водопостачанням (близько 22%) і близько 1,1 тис (6,3%) має каналізаційну систему.

Послуги водопостачання та водовідведення у місті Мена надає Комунальне підприємство «Менський комунальник», а в інших населених пунктах КП «Менакомунпослуга».

Менська громада має 3 сміттєзвалища (м. Мена — 6,1266 га, с. Блистова — 1 га, с. Покровське — 1,5 га), які обслуговуються КП «Менакомунпослуга». Вивезення відходів та послуги з утримання сміттєзвалищ забезпечуються цим підприємством. В даний час у місті знаходиться близько 416 контейнерів, у тому числі 108 для скла та 109 для ПЕТ. В усіх старостинських округах встановлені контейнери для скла та пластику; у селищі Макошине - облаштовано 10 додаткових майданчиків для збирання ТПВ та роздільного

збору. Планується реалізація заходів включених до місцевого плану управління відходами після затвердження обласного плану управління відходами.

На даний час місто Мена опалюється частково централізованою системою. Джерелами теплопостачання багатоквартирних будинків, підприємств та міських підрозділів обслуговування є 2 газові котельні компанії «Облтеплокомуненерго». Протяжність теплових мереж - 2,97 км. Індивідуальні опалювальні прилади застосовуються в односімейних будинках.

Завдяки проєкту з енергетичної безпеки отримано твердопаливну блочно-модульну котельню для забезпечення резервного теплопостачання, в разі припинення газопостачання. У зимовий період ведеться підготовка техніки та заготівля посипкових матеріалів для ефективного реагування на негоду.

Необхідно продовжити роботи з покращення інфраструктури, а саме встановленням СЕС, упорядкування кладовищ, (розпочато підготовку території для нового кладовища в м. Мена згідно з Генеральним планом міста), впорядкування місць видалення ТПВ і ремонту доріг у громаді, зокрема провести капітальний ремонт асфальтованих доріг та тротуарів, заміна аварійних відрізків водогону по місту Мена та інших населених пунктів.

5. Містобудування та архітектура

Генеральні плани та плани зонування наявні тільки для 4 населених пунктів, а саме: м. Мена та села Покровське, Блистова, Дерепівка. Разом з тим, є інша містобудівна документація уточнюючого характеру - детальні плани території 12шт. Влітку 2024 року розпочата розробка Комплексного плану просторового розвитку території громади (підготовчого етапу виконання робіт), за сприянням USAID АГРО. До кінця року буде здійснено збір вихідних даних та затверджено завдання на проектування Комплексного плану просторового розвитку території Менської міської територіальної громади.

Проведені інженерно-геодезичні вишукування (топозйомки) для 15 населених пунктів, в т.ч. з них 7 - 2021 року виготовлення (М 1:2000).

Найбільш розповсюдженими послугами у сфері містобудування в громаді є надання витягів з містобудівної документації, викопіювань з топографо-геодезичних планів, а також містобудівних умов і обмежень об'єкту будівництва. Переважно, містобудівні послуги отримуються в паперовій формі через ЦНАП або уповноважених працівників у старостинських округах.

Розроблено та затверджено проєктно-кошторисну документацію «Реконструкція комплексу очисних споруд м. Мена, який розташований за межами міста Мена, Менської міської територіальної громади, Корюківського району, Чернігівської області». В наступному році буде продовжена робота над залученням коштів для реалізації даного проєкту.

Є проблема відсутності містобудівної документації в повному обсязі, що в свою чергу тягне затримки або неможливість нового будівництва (реконструкцій тощо) та залучення інвестицій.

Для громади залишається проблемою незадовільний стан доріг державного та місцевого значення, що потребує значних капіталовкладень.

6. Цивільний захист

Територію Менської ТГ обслуговує 4 дільничних офіцерів поліції сектору превенції відділення поліції № 1 Корюківського РВП ГУНП в Чернігівській області. Між дільничними офіцерами та керівництвом ТГ, працівниками підприємств, організацій та старостами налагоджена співпраця.

Пожежна охорона Менської міськради складається з чотирьох місцевих пожежних команд (МПК): в селищі Макошине і селах Бірківці, Семенівці та Дягові. Загальна кількість особового складу 22 особи: директор КУ, бухгалтер, 16 водіїв і четверо пожежних. На бойове чергування щоденно заступають п'ять працівників та чотири пожежні автомобілі комунальної установи. Існує необхідність забезпечення місцевої КУ необхідним обладнанням та матеріалами.

У 2024 році в Менській міській територіальній громаді був реалізований важливий грантовий проект - відкриття першого в області "Центру безпеки та соціальної згуртованості громадян". Було встановлено системи оповіщення в усіх старостинських округах та створено мережу відеоспостереження із 15 відеокамер. Наразі є можливість розпізнавати номерні автомобільні знаки та передавати їх до Міністерства внутрішніх справ для оперативного реагування. Постійний доступ до відеоінформації буде наданий Відділенню поліції № 1 (м. Мена) Корюківського РВ поліції ГУНП у Чернігівській області. Є необхідність у розширенні мережі відеокамер в 2025 році.

Станом на 01.10.2024 року на території громади обліковується 20 протирадіаційних укриттів та 40 найпростіших укриттів загальною місткістю 4191 особа. Враховуючи, що чисельність населення громади станом на 01.01.2024 року складає 25119 осіб, потреба в укритті цивільного населення становить 20928 осіб або 83,3% жителів громади.

7. Освітня сфера

Станом на 01.09.2024 р. освітня галузь Менської територіальної громади включає 13 закладів дошкільної освіти та один дошкільний структурний підрозділ у складі Волосківської гімназії. В цих закладах виховується 474 дітей.

Діти, які проживають в Менській громаді, здобувають загальну середню освіту в 11 закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). Це 9 закладів I-III ступенів та 2 гімназії, які надають базову середню освіту. Загалом, в громаду входять 2 опорні заклади загальної середньої освіти – Менський опорний ЗЗСО ім. Т. Г. Шевченка та Опорний заклад Менська гімназія, в якому є одна філія. Загальна кількість учнів у школах громади станом на 01.09.2024 р. складає 2248 осіб.

В рамках інклюзивної освіти в громаді функціонує 33 інклюзивні класи в 10 закладах загальної середньої освіти, де навчається 46 дітей з особливими освітніми потребами. Щороку кількість таких класів та учнів зростає.

Рішення сорок шостої сесії Менської міської ради 8 скликання №149 від 21 березня 2024 року "Про затвердження Перспективного плану формування спроможної мережі закладів освіти Менської міської територіальної громади

на 2024-2027 роки” визначені орієнтири розвитку освітньої галузі на найближчі роки. Затверджено дуже важливий стратегічний документ “Стратегію розвитку освіти Менської міської територіальної громади на 2024-2027 роки”.

В умовах воєнного стану посилено вимоги щодо забезпечення безпечних умов перебування дітей в закладах освіти. В форматі офлайн можуть працювати лише ті заклади освіти, що мають споруди цивільного захисту (найпростіші укриття, ПРУ, споруди подвійного призначення, як власні, так і інших установ та організацій, які можуть використовуватися закладом освіти на договірних умовах). Наразі всі заклади освіти громади працюють в форматі офлайн та змішаному. Є нагальна потреба у будівництві власного ПРУ (протирадіаційного укриття) на 500 місць для учасників освітнього процесу Менського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів ім. Т.Г.Шевченка (в закладі освіти навчається 792 учнів), власні ПРУ розраховані на 330 місць. Орієнтовна вартість коштів потрібних для будівництва ПРУ становить 65 000,00 тис грн. Крім цього для 6 закладів освіти (3 ЗДО, 3 ЗЗСО) вкрай потрібно придбати “Швидкоспоруджувані захисні споруди цивільного захисту модульного типу”.

З метою забезпечення доступності освіти в громаді діє регіональна програма «Шкільний автобус». У 2024-2025 н. р. підвозом охоплено 480 учнів закладів загальної середньої освіти з 16 населених пунктів громади, що становить 21% від загальної кількості учнів. Для цього створено 16 маршрутів, на яких працює 12 шкільних автобусів. Існує додаткова потреба у придбання 2-х шкільних автобусів.

На 01.09.2024 р. в громаді працює 4 заклади позашкільної освіти, які відвідують 1170 дітей.

Крім того в громаді функціонує Комунальна установа “Менський інклюзивно-ресурсний центр”, який надає корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги, а також послуги з комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини не лише дітям нашої громади, а й сусідніх громад. Степанівський міжшкільний навчально-виробничий комбінат, який забезпечує трудове та професійне навчання учнів старшої школи сільських ЗЗСО. Комунальна установа “Центр професійного розвитку педагогічних працівників”, який забезпечує траєкторію професійного зростання педагогічних працівників громади.

Найбільші проблеми матеріально-технічного забезпечення закладів освіти Менської міської ради є наступні:

- 1) матеріально-технічний стан найпростіших укриттів потребує удосконалення (ряд закладів освіти мають орендовані або власні найпростіші укриття (погреби), де неможливо створити сучасні умови та організувати якісний освітній процес; наступне проблемне питання - в орендовані укриття залучити кошти донорів та зробити якісні ремонтні роботи, облаштувати сучасний простір для дітей практично неможливо;
- 2) застарілі меблі в групових кімнатах та класах;
- 3) потреба у сучасній комп’ютерній техніці для організації освітнього процесу, мультимедійному обладнанні (велика кількість з них є застарілими);
- 4) застаріле обладнання харчоблоків, потреба в ремонті харчоблоків;

5) облаштування сучасних дитячих та спортивних ігрових майданчиків.

8. Культура, туризм та молодіжний напрямок

Культурне обслуговування населення громади здійснюють 4 комунальні заклади культури: КЗ «Менський будинок культури» та 24 сільських філій, КЗ «Центр культури та дозвілля молоді», КЗ «Менський краєзнавчий музей ім. В.Ф. Покотила», КЗ «Менська публічна бібліотека» та 24 сільські філії. Мережа закладів культури в громаді відповідає всім нормативним вимогам та забезпечує надання базового набору культурних послуг.

Для молоді в дещо зміненому режимі працює молодіжний простір який розміщений в приміщенні КЗ «Центр культури та дозвілля молоді». Всі заклади культури працюють в повному форматі із дещо зміненим графіком роботи. В зв'язку із заборонаю проведення масових заходів, деякі з них проводяться в режимі онлайн.

З метою збільшення комфорту для користувачів культурних послуг, для зменшення витрат на енергоносії та подовження терміну експлуатації будівель ряд закладів культури потребують проведення в них як зовнішніх, так і внутрішніх ремонтів.

Тому до пріоритетних об'єктів, які доцільно фінансувати із залученням коштів державного, місцевих бюджетів, коштів інвесторів та благодійної допомоги у 2025 році, внесено ті заклади культури, які першочергово потребують ремонтів та придбання технічних засобів для повноцінного їх функціонування.

9. Цифровізація

Менська міська рада продовжує системно працювати над цифровізацією публічних послуг та удосконаленням внутрішньої роботи органів місцевого самоврядування. Створюється єдиний інформаційно-телекомунікаційний простір публічного управління, що включає впровадження елементів телекомунікаційної та інформаційної інфраструктури, засобів інформатизації, інструментів електронного урядування, електронної демократії та інших сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій.

Протягом чотирьох років в органах місцевого самоврядування громади, комунальних підприємствах, установах і організаціях активно використовується система електронного документообігу TDos 2.0. Це дозволило значно пришвидшити та покращити процес опрацювання документів, зменшити використання паперу, а також оптимізувати управлінські процеси. У співпраці з обласними структурами Чернігівської ОВА, що займаються цифровізацією, створено багатофункціональну систему для організації обігу вхідної та вихідної документації, контролю за виконанням завдань.

У приміщенні Менської міської ради в 2024 році було прокладено нову локальну комп'ютерну мережу, облаштовано серверну кімнату, що сприяє захисту комп'ютерної мережі від кібератак та кіберзагроз. Проект реалізовано у співпраці з U-LEAD з Європою та ГО «ДІМ».

Менська громада прагне стати регіональним лідером у сфері цифровізації публічних послуг та кібербезпеки, забезпечуючи надійний захист даних, безпеку мешканців та критичної інфраструктури громади. В наступному році є потреба в продовженні реалізації проектів з цифровізації, оновленню техніки на робочих місцях, а також підведення інтернету до комунальних установ.

10. Фізична культура і спорт

Основними напрямками фізкультурно-оздоровчої роботи в Менській громаді є:

- збереження та розвиток існуючої мережі фізкультурно-оздоровчих закладів, доступних для населення;
- поліпшення матеріально-побутової бази для занять фізичною культурою і спортом;
- залучення дітей до занять у дитячо-юнацьких спортивних школах.

Ключовим закладом спортивного призначення у Менській територіальній громаді є комунальний заклад позашкільної освіти “Менська дитячо-юнацька спортивна школа”. Кількість відвідувачів закладу в середньому становить близько 160 осіб за рік, завантаженість закладу - 40%. У школі діють секції баскетболу, вільної боротьби, пауерліфтингу, легкої атлетики та футболу. Також діють два спортивно-оздоровчі клуби (в т. ч. для людей пенсійного віку) та фітнес-клуб “GYM”.

Загалом у громаді нараховується більше 70 об'єктів спортивної інфраструктури, зокрема, 9 шкільних спортивних залів та 18 спортивних майданчиків, які перебувають у задовільному стані. Також в громаді існують 2 спортивні зали загального користування: в місті Мена поруч із центральним стадіоном та в селищі Макошине у приміщенні будинку культури. Поблизу 2 міських шкіл побудовано сучасні спортивні майданчики: футбольне поле зі штучним покриттям та багатофункціональний спортивний майданчик для 4 спортивних дисциплін. Обидва шкільні майданчики та частина шкільних спортивних залів доступні також мешканцям та мешканкам громади.

Міський стадіон, на якому проводяться місцеві, районні та обласні змагання, потребує ремонтних робіт та не відповідає сучасним вимогам (існує необхідність в його модернізації). Також є потреба в придбанні та встановленні футбольних майданчиків із штучним покриттям та багатофункціональних спортивних майданчиків.

II. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення реалізації завдань і заходів Програми буде здійснюватися за рахунок державного, обласного, бюджету Менської міської територіальної громади, коштів суб'єктів господарювання, вітчизняних та іноземних інвесторів, міжнародних фінансових організацій, кредитів банків, залучених коштів населення, а також коштів інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування заходів, спрямованих на виконання Програми, передбачається у бюджеті Менської міської територіальної громади за відповідними програмами, у межах наявного фінансового ресурсу.

ІІІ. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ.

Сесія Менської міської ради визначає першочерговість виконання заходів з урахуванням пріоритетних напрямків Програми і наявності фінансових та інших ресурсів. Основні показники та окремі заходи Програми можуть коригуватися з урахуванням соціально-економічної ситуації в громаді та суспільстві з відповідним погодженням сесією міської ради. Механізм реалізації заходів та контроль за виконанням Програми передбачає:

- Менська міська рада затверджує Програму соціального і економічного розвитку Менської територіальної громади на 2025 рік;
- заходи Програми враховуються при розробці бюджету громади та користуються пріоритетним правом при фінансуванні як із місцевого бюджету, так і з інших джерел фінансування не заборонених законодавством;
- постійний моніторинг виконання основних показників та заходів;
- щорічний розгляд питання про стан виконання Програми на засіданнях виконавчого комітету Менської міської ради. Звіт про реалізацію Програми щорічно заслуховується на сесії Менської міської ради;
- підготовку розпорядчих документів Менської міської ради з питань її виконання;
- відповідальність виконавців, що беруть участь у реалізації заходів;
- інформація про хід реалізації Програми висвітлюється в звіті міського голови та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Менської міської ради. Координацію діяльності Програми здійснює відділ міжнародного співробітництва та економічного розвитку.

Начальник відділу міжнародного
співробітництва та економічного розвитку
Менської міської ради

Сергій СКОРОХОД